

נחל מערות- אתר מורשת עולם

בשנת 2012 הוכרז נחל מערות כאתר מורשת עולם ע"י אונסקו. מדובר באחד מאלף אתרי מורשת עולם ואף אחד החשובים שבהם. המועצה האזורית חוף הכרמל, בשיתוף אונסק"ו ישראל, אוניברסיטת חיפה ורשות הטבע והגנים קידמו במהלך הארבע שנים שקדמו להכרזה את נחל מערות כמעומד לאתר מורשת עולם.

בשנים האחרונות מקדמת המועצה באמצעות אגף החינוך פעילות חינוכית וקהילתית ענפה בשמורת נחל מערות. נחל מערות זוכה למקום של כבוד ב"שביל חוף הכרמל" ונכלל במערכי הלימוד של ביה"ס במועצה.

רקע:

נחל המערות מתחיל את דרכו במרומי הכרמל ונשפך אל הים התיכון במישור חוף הכרמל.

שמורת נחל מערות שוכנת בלב שמורה ביוספרית הייחודית בצמחייה ובבעלי החיים השוכנים בה. לשמורה מספר מאפיינים ייחודיים: קבוצת מערות פרהיסטוריות שבהן התגוררו בני אדם ברציפות במשך מאות אלפי שנים, תופעה זו של שימוש האדם באותן מערות, נדירה מאוד בעולם; במערת התנור נשמר רצף של שכבות ארכיאולוגיות בעובי של 20 מטרים. השכבות הללו אוצרות בתוכן שרידים המעידים על קיום האדם הקדמון במשך מאות אלפי שנים; במערה שלוש תרבויות שונות של האדם הקדמון המכונות התרבות האשלית, התרבות היברודית והתרבות המוסטרית. התרבות האשלית הינה הקדומה ביותר והחלה לפני מעל 500,000 שנים; מערת הגמל המזכירה צורת פעמון ונוצרה בתהליך המסה כמו רוב המערות בכרמל, מוקדשת לתצוגה הממחישה את חיי היומיום של האדם הקדמון בתקופה המוסטרית; מערת הנחל הארוכה שבמערות הכרמל, אורכה מגיעה לכתשעים מטרים. הישוב בה התחיל בתקופה המוסטרית שראשיתה לפני כמאה וחמישים אלף שנים ולאחריה התרבות האורניאקית שהחלה לפני כארבעים אלף שנים. אחר כך מוצאים סימנים לתרבות הנטופית מלפני 12,000 שנים שבה עיקר פעילות הישוב עברה לכפר הנטופי שחזית מדרגת הסלע לפני המערה. בתקופה זו ניתן לראות סימנים של ראשית יישובי קבע, מבחינים ביסודות של מבנים ושינוי בולט באורח חיו של האדם בביות בעלי חיים וצמחייה.

הגעה לאתר:

ממוקם על כביש 4 (ת"א - חיפה הישן), 8 ק"מ צפונית לצומת פארדיס. לבאים מצפון, הפניה שמאלה לאתר אסורה (קו לבן) יש להמשיך עד הכניסה למושב גבע כרמל

כ-500 מטר להסתובב ולחזור עם הפנים צפונה.

פרטי התקשרות:

טלפון: 04-9841750/2

[נחל מערות- אתר אונסקו עולמי](#)

